

Osnovna šola Rodica
Domžale, Kettejeva 13

OSEBNOSTNI TIPI

Kateri osebnostni tip prevladuje med 13 in 14-letnimi učenci OŠ Rodica?

Raziskovalna naloga s področja psihologije

Avtorici: Laura Osenk in Lucija Krapež, 9. c

Mentorica: Danica Volčini

Domžale, marec 2019

KAZALO

	Stran
1 UVOD	3
1.1 Namen raziskovalne naloge	3
1.2 Metode dela	3
1.3 Hipoteze	3
1.4 Kaj je osebnost in teorija o štirih osebnostih tipih	4
1.5 Značilnosti posameznih osebnostnih tipov	5
1.5.1 Močna osebnost – kolerik	5
1.5.2 Popularna osebnost – sangvinik	6
1.5.3 Popolna osebnost – melanholik	6
1.5.4 Mirna osebnost – flegmatik	7
2 NAČRT RAZISKAVE	8
3 PRIKAZ REZULTATOV	9
4 RAZPRAVA IN PREVERJANJE HIPOTEZ	10
5 ZAKLJUČEK	11
6 VIRI IN LITERATURA	11

POVZETEK

V raziskovalni nalogi sva želeli preveriti teorijo štirih osebnostnih tipov, ki na osnovi osebnostnih lastnosti razvršča posameznike v štiri osebnostne tipe: v močno osebnost ali kolerika, v popularno osebnost ali sangvinika, v popolno osebnost ali melanholika in v mirno osebnost ali flegmatika. Sestavili sva anketo in anketirali sto učencev 8. in 9. razreda, starih med 13 in 14 let. Anketa je navajala različne lastnosti, na osnovi katerih sva določili posamezne osebnostne tipe. Pred raziskovanjem sva postavili hipotezo, da ima največ učencev osebnostni tip sangvinika in da je le malo takih, ki imajo prehodne osebnostne tipe. Z raziskavo sva hipotezo ovrgli, saj so rezultati anketiranja pokazali, da največ učencev (42 %) nima točno določenega osebnostnega tipa. Med čistimi osebnostnimi tipi je bil najpogostejši osebnostni tip kolerika (31 %), najmanj pogost pa tip melanholika (17 %).

1 UVOD

Ko sva spoznali teorijo o štirih osebnostnih tipih, se nama je zdela zelo zanimiva, zato sva jo želeli preizkusiti v svoji raziskovalni nalogi.

1.1 NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE

Namen raziskovalne naloge je ugotoviti, v katere osebnostne tipe se uvrščajo učenci 8. in 9. razreda naše osnovne šole. Na podlagi posameznih osebnostnih lastnosti sva želeli izvedeti, kateri osebnostni tip se med učenci pojavlja najpogosteje.

Raziskovalno vprašanje:

Raziskovalno vprašanje se glasi: Kateri osebnostni tip se pojavi najpogosteje oziroma ustreza največjemu številu anketiranih učencev?

1.2 METODE DELA

Raziskovanje je potekalo po naslednjem zaporedju:

- preučitev teorije o štirih osebnostnih tipih,
- sestavljanje ankete,
- anketiranje,
- obdelava podatkov,
- izdelava grafov in komentiranje ugotovitev,
- preverjanje hipotez in zaključek raziskovalne naloge.

Anketiranje sva izvedli v četrtek, 13. decembra 2018, med učenci 8. a, 8. b ter 9. a in 9. c oddelka Osnovne šole Rodica. Anketo je izpolnilo sto učencev. .

1.3 HIPOTEZE

Predvidevava, da bova z anketo o osebnostnih tipih ugotovili, da največ učencem ustreza popularen tip osebnosti – sangvinik.

Pred raziskavo sva predvidevali, da ima največ učencev osebnost sangvinika in sicer 40 %. Najmanj učencev ima osebnosti kolerika in sicer 10 %. Manjši delež učencev ima prehodne osebnostne tipe in sicer 15 %.

1.4 KAJ JE OSEBNOST IN KAJ TEORIJA O ŠTIRIH OSEBNOSTNIH TIPIH?

Za začetek raziskave sva hoteli izvedeti čim več o osebnosti sami ter o tem, kaj teorija o štirih osebnostnih tipih predvideva.

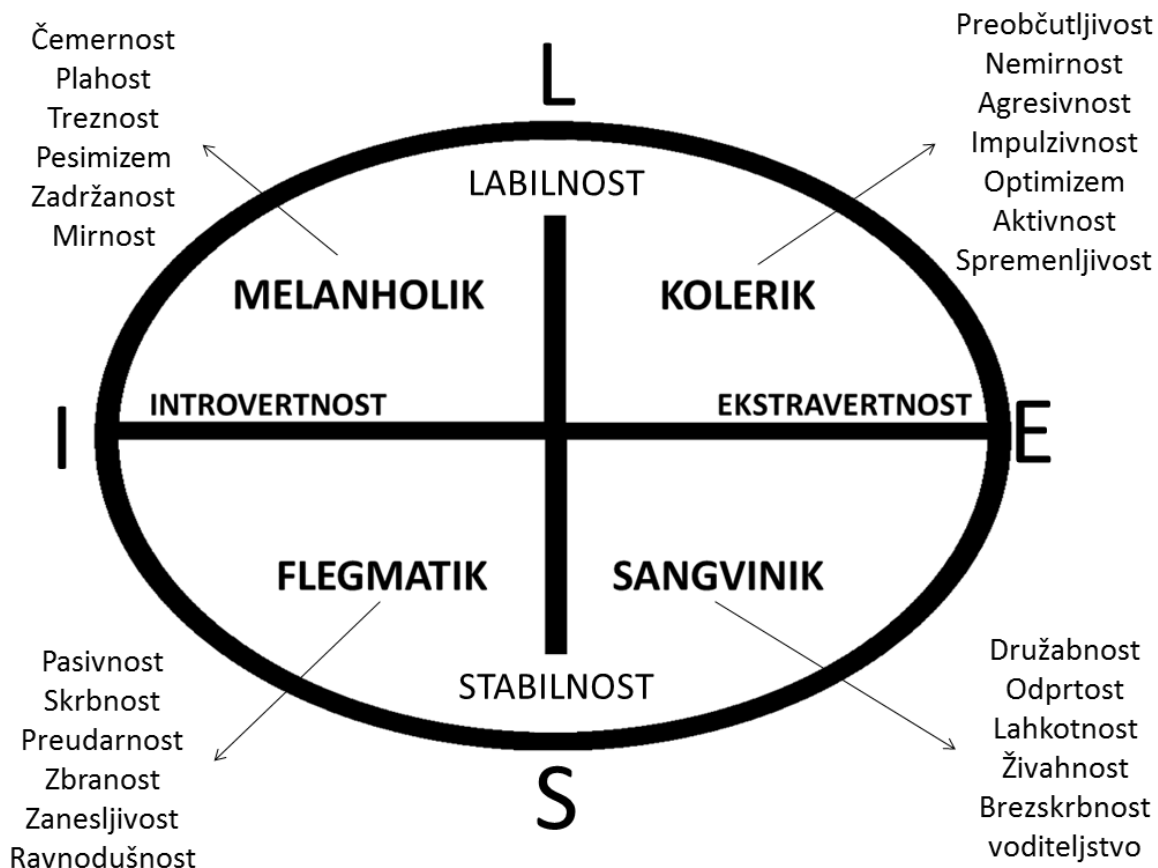
Osebnost je celota duševnih, vedenjskih in telesnih značilnosti, po katerih se posamezniki razlikujemo. Razvoj osebnosti je vseživljenjski proces. To pomeni, da se s posamezno osebnostjo ne rodimo, temveč jo razvijamo.¹ Na razvoj osebnosti vplivajo različni dejavniki, kot so družba, družina ter seveda mi sami.²

Teorija o osebnostnih tipih predstavlja lastnosti, ki so jih skušali odkriti, da bi z njimi opisali in razvrstili posameznike v določene tipe osebnosti. Po teh predstavah naj bi bilo mogoče vse ljudi razvrstiti v nekaj kategorij, ki jih združujejo neke značilnosti. Takšno razvrščanje osebnosti ima tudi več pomanjkljivosti. Večina ljudi namreč nima tipičnih lastnosti, ampak so nekje vmes. Osebnostne značilnosti navadno nimajo strogo določenih lastnosti.³

¹ Psihologija, predšolska vzgoja, http://www.cvzu-podravje.si/images/stories/dokumenti/razvoj_in_ucenje-5-6-srecanje.pdf, dec. 2018.

² https://dijaski.net/gradivo/psi_sno_dejavniki_razvoja_osebnosti_01, dec. 2018.

³ Psihologija osebnosti, http://bajec_bostjan.tripod.com/psihosebnosti.pdf, dec. 2018.

Skica: Osebnostni tipi⁴

1.5 ZNAČILNOST POSAMEZNIH OSEBNOSTNIH TIPOV

1.5.1 Močna osebnost ali kolerik

Kolerik je rojen voditelj. Je dinamičen in aktiven. Osredotoča se na storilnost in pravilno opravljene naloge. Velja za neodvisnega in odgovornega. Njegova sposobnost je doseganje ciljev. Koleriki so vztrajni in zaupajo le samemu sebi.⁵

Preglednica 1: Moči in šibkosti kolerika

Moči	šibkosti
odločen	prepirljiv

⁴ Osebnostni tipi, skica,

https://www.google.si/search?hl=sl&tbn=isch&source=hp&biw=1600&bih=764&ei=ABI6XLGgOs_EwAKfo6-QBg&q=osebnostni+tipi&oq=osebnostni+tipi&gs_l=img.3..0i24i2.888.2828..4046...0.0..1.171.1678.7i8.....1....1..gws-wiz-img.....0..35i39j0i0i5i30.vrOpD4FqCqc#imgcr=ro2_Jq0qmpknGM;, 12. 1. 2019.

⁵ Tabela moči in šibkosti kolerika

https://dijaski.net/gradivo/psi_sno_flegmatik_kolerik_melanholik_sangvinik_01_znacilnosti, 31.1.2019.

iznajdljiv	ukazovalen
neodvisen	trmast
pošten	zaletav
zanesljiv	oblasten

1.5.2 Popularna osebnost ali sangvinik

Sangvinik velja za najbolj družabno osebnost. Hitro se vključi v družbo, saj je duhovit in razposajen. Je odličen pripovedovalec. Sangvinik je sproščen, včasih celo malce neorganiziran in raztresen.⁶

Preglednica 2: Moči in šibkosti sangvinika

Moči	šibkosti
živahen	pozabljiv
optimističen	raztresen
zabaven	jezljiv
odkrit	glasen
spontan	bahav

1.5.3 Popolna osebnost ali melanholik

Melanholik je organiziran in redoljuben. Teži k popolnosti, nič ga ne vrže s tira. Je temeljit in preiščen. Delo vedno opravi do konca. Melanholiki so dobri opazovalci (opazijo vsako malenkost).⁷

Preglednica 3: Moči in šibkosti melanholika

Moči	šibkosti
vztrajen	plah
spoštljiv	zamerljiv
načrten	pesimističen

⁶ Osebnostni tip sangvinik
https://dijaski.net/gradivo/psi_sno_flegmatik_kolerik_melanholik_sangvinik_01_znacilnosti,31.1.2019.

⁷ Osebnostni tip melanholik
https://dijaski.net/gradivo/psi_sno_flegmatik_kolerik_melanholik_sangvinik_01_znacilnosti,31.1.2019.

predan	odtujen
premišljen	maščevalen

1.5.4 Mirna osebnost ali flegmatik

Flegmatiki so lahko zelo zadržani. Težje se vključijo v skupino, še težje pa jim je izražati čustva. Flegmatiki so nagnjeni k počasnosti in ponavadi se jim ne mudi nikamor.⁸

Preglednica 3: Moči in šibkosti flegmatika

Moči	šibkosti
prilagodljiv	zadržan
prijazen	neodločen
strpen	dvomeč
poslušalec	brezbrižen
miroljuben	okleva

Odločili sva se to teorijo preizkusiti tudi v praksi in izvedeti, če je resnična in res obstajajo točno določeni tipi osebnosti.

⁸ Osebnostni tip flegmatik
https://dijaski.net/gradivo/psi_sno_flegmatik_kolerik_melanholik_sangvinik_01_znacilnosti, 31.1.2019.

2. NAČRT RAZISKAVE

Anketo z določenimi značilnostmi sva sestavili sami. Anketirali sva učence, stare med 13 in 14 let, kajti ti vstopajo v puberteto, ki je obdobje največjega osebnostnega razvoja. Vseh anketiranih učencev je bilo 100, kar nama je olajšalo obdelavo podatkov.

ANKETA OSEBNOSTNIH TIPOV

1. Katera od navedenih lastnosti te najbolj opisuje?

- ✱ a) optimističen in družaben
- ★ b) neodvisen in pustolovski
- ☾ c) vztrajen in preišljen
- d) prilagodljiv in prijazen

2. Kdaj/kako se ponavadi učiš?

- ✱ a) dan pred testom
- ☾ b) sestavim si urnik učenja ki se ga držim
- c) sledim pri pouku doma samo ponovim snov
- ★ d) odvisno od mojega razpoloženja

3. Kje se ponavadi učiš?

- ✱ a) rad se učim s prijatelji
- ☾ b) učim se v prostoru, kjer je vse organizirano in urejeno
- ★ c) kjerkoli
- d) najraje se učim sam v kakšnem mirnem prostoru

4. Kaj je tvoja največja slabost?

- ✱ a) nisem organiziran/pozabljam na stvari
- b) hitro se predam /obupam
- ★ c) težko se umirim/sem nervozen
- ☾ d) manjka mi motivacije za delo

5. Kako se počutiš, ko se spreš s prijatelji?

- ✱ a) sem žalosten, a poskušam ostati pozitiven
- ★ b) zelo sem jezen in razočaran
- c) hudo mi je in ne vem kaj storiti
- ☾ d) do prepira sploh ne pride

LEGENDA:

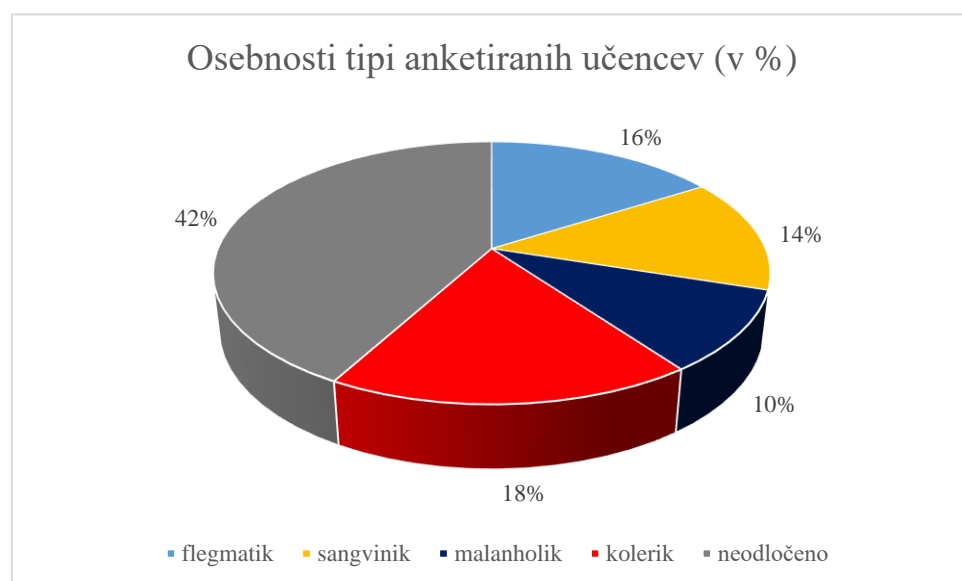
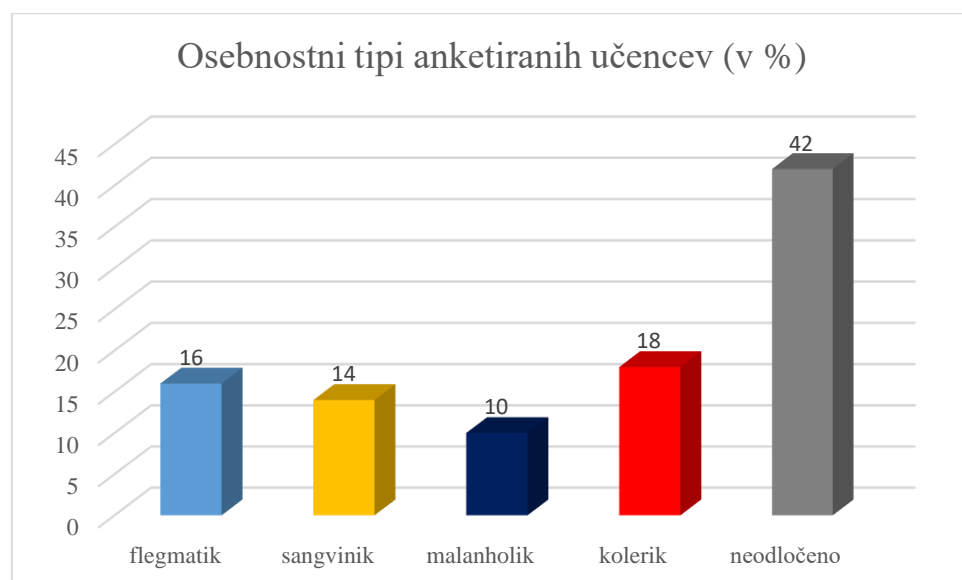
- če si zbral največ ★, je tvoj osebnostni tip močni kolerik (si zelo prepričljiv in zaupljiv),
- če si zbral največ ●, je tvoj osebnostni tip mirni flegmatik (si zelo prijeten in strpen),
- če si zbral največ ☾, je tvoj osebnostni tip popolni melanholik (si zelo vztrajen in načrten),
- če si zbral največ ✱, je tvoj osebnostni tip priljubljeni sangvinik (si duhovit in družaben).

3. REZULTATI RAZISKAVE

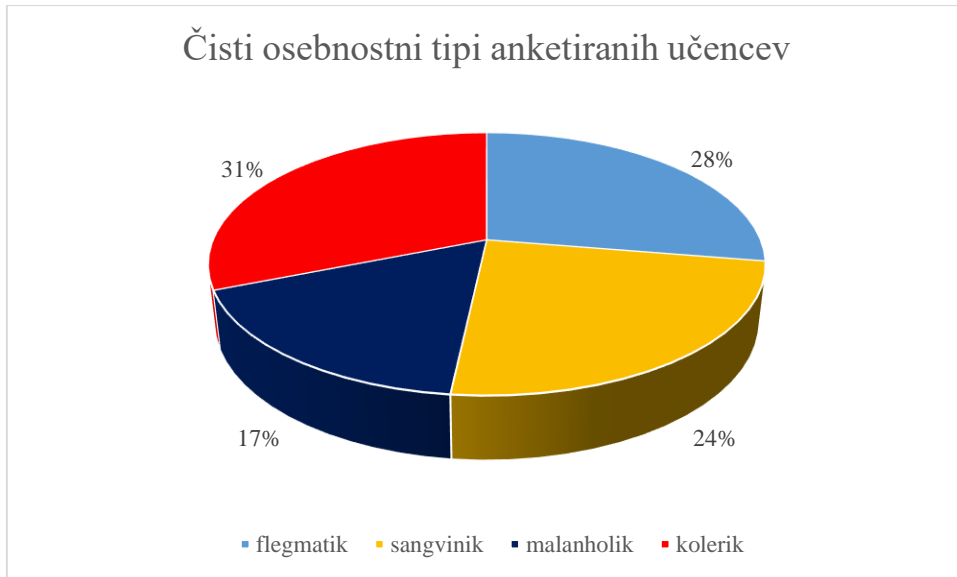
Z anketiranjem sva pridobili sledeče rezultate.

Preglednica 4: Rezultati anketiranja

Osebnostni tip	št. učencev	%
flegmatik	16	16
sangvinik	14	14
melanholik	10	10
kolerik	18	18
neodločeno	42	42
skupaj	100	100

Kakor prikazuje zgornji grafični prikaz, vidimo, da je največ anketiranih učencev neopredeljenih glede osebnostnega tipa. Pri njih gre za prehodne tipe osebnosti. 58 % učencev je bilo razvrščenih v določene tipe, kar pomeni, da imajo dokaj čisti osebnostni tip.

Če podrobneje pogledava rezultate anketirancev, ki so izkazovali čisti osebnostni tip, ugotoviva, da je med njimi največ kolerikov (31 %), nato flegmatikov (28 %), sledijo sangviniki (24 %), najmanj pa je melanholikov (17 %).

4. RAZPRAVA IN PREVERJANJE HIPOTEZ

Iz rezultatov anketiranja je razvidno, da je največ učencev izkazovalo prehodne osebnostne tipe. Izmed ostalih, ki so izkazovali čiste osebnostne tipe, pa je bilo največ kolerikov in najmanj melanholikov.

PREVERJANJE HIPOTEZ:

Pred raziskavo sva predvidevali, da ima največ učencev osebnost sangvinika in sicer 40 %. Najmanj učencev ima osebnosti kolerika in sicer 10 %. Manjši delež učencev ima prehodne osebnostne tipe in sicer 15 %.

Na podlagi najine raziskave sva te hipoteze ovrgli. Skoraj polovici anketirancev (42 %) osebnostnega tipa ni bilo mogoče določiti. Med učenci, ki so se na osnovi anketiranja uvrstili v določen tip osebnosti, pa je bilo največ kolerikov (31 %) in najmanj melanholikov (17 %).

5. ZAKLJUČEK

Nad rezultati raziskave sva presenečeni, saj sva pričakovali, da bo hipoteza potrjena. Še bolj naju preseneča, da je med učenci s čistim osebnostnim tipom največ kolerikov. Kolerik velja za zelo temperamentno in samostojno, neodvisno osebnost, nama pa se zdijo učenci naše šole večinoma zelo živahni, družabni, zgovorni in malce manj organizirani. To pa so lastnosti, ki so značilne za osebnosti tip sangvinika.

Zanimivo bi bilo raziskavo nadaljevati tako, da bi natančneje preučili prehodne osebnostne tipe, ki bi jih skušali razvrstiti v več podtipov. Lahko pa bi anketirancem zastavili vprašanje: Kako se tvoja osebnost spreminja glede na družbo, v katero si vključen? Raziskave bi se lotile z intervjujem oz. s spremljanjem določene osebe, katere osebnost izkazuje enega izmed čistih osebnostnih tipov. Postavili bi jo v družbo, katere člani bi imeli drugačen osebnostni tip, kot ga ima ona sama. Opazovali bi dogajanje oz. spremembe v vedenju te osebnosti in ugotavljali, kako se osebe s čistim osebnostnim tipom prilagajajo osebam z drugimi čistimi osebnostnimi tipi.

6. VIRI IN LITERATURA

- Dejavniki razvoja osebnosti,
https://dijaski.net/gradivo/psi_sno_dejavniki_razvoja_osebnosti_01, 10. 1. 2018.
- Osebnostni tipi, skica,
https://www.google.si/search?hl=sl&tbm=isch&source=hp&biw=1600&bih=764&ei=ABI6XLGgOs_EwAKfo6-

[QBg&q=osebnostni+tipi&oq=osebnostni+tipi&gs_l=img.3..0i24l2.888.2828..4046...0.0..1.171.1678.7j8.....1....1..gws-wiz-img.....0..35i39j0j0i5i30.vrOpD4FqCqc#imgrc=ro2 Jq0qmpknGM;](http://img.3..0i24l2.888.2828..4046...0.0..1.171.1678.7j8.....1....1..gws-wiz-img.....0..35i39j0j0i5i30.vrOpD4FqCqc#imgrc=ro2 Jq0qmpknGM;), 12. 1. 2019.

- Psihologija osebnosti, http://bajec_bostjan.tripod.com/psihosebnosti.pdf, 10. 1. 2018.
- Psihologija, predšolska vzgoja, http://www.cvzu-podravje.si/images/stories/dokumenti/razvoj_in_ucenje-5-6-srecanje.pdf, 10. 12. 2018.
- Tabela moči in šibkosti kolerika
https://dijaski.net/gradivo/psi_sno_flegmatik_kolerik_melanholik_sangvinik_01_znacilnosti, 31. 1. 2019.
- Test vašega osebnostnega prereza,
https://scadez.weebly.com/uploads/1/0/0/7/10077363/vaja_test_temperamenta.pdf,
dec. 2018, Vir: F. Littauer, 1998, Osebnostni plus, Network Twenty One, 10. 12. 2018.